

at diskutere, når man skal vurdere forholdet mellem tvang og frivillighed i den her sammenhæng.

Når der ikke investeres mere, tror jeg, at det på dette område som på så mange andre skyldes, at der jo her og nu skal rystes op med en del penge for at investere i solvarme, ligesom hvis man f.eks. investerer i energirigtige køleskabe og fryserer osv., hvor det kan være svært at vurdere, hvor meget man egentlig tjener på længere sigt.

Det er derfor, vi sådan set er nået til den konklusion, at det er nødvendigt at gøre det obligatorisk, hvis vi skal få flere til at tilslutte sig. Og vi har jo så ikke så meget imod det, fordi det netop er en relativt god forretning.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Jeg finder det underligt, at man ikke har så store pædagogiske evner i Kristeligt Folkeparti eller i de andre partier, der er gået ind for ordningen med solvarme, at man f.eks. via information kan sige, at det er så godt, som det er beskrevet her i bemærkningerne, således at folk ad frivillighedens vej går ind for det.

Som jeg forstod hr. Jann Sjursen, så ønsker man altså ved tvang at sige: Nu skal I gøre det. Og så bagefter, så kan I så konstatere, hvor godt det var at vi indførte tvangskriteriet.

Det kan Dansk Folkeparti ikke tilslutte sig.

Ebbe Kalnæs (CD):

Jeg vil også gerne sige tak til Kristeligt Folkeparti for, at vi får denne debat. Jeg tror, det er vigtigt, at vi ved adskillige lejligheder følger udviklingen på det her område.

Jeg vil også gerne understrege med det samme, at vi går ikke ind for at lave tvangsmæssig installering uden for de kollektive varmesystemer, altså ude i det åbne land, kunne nogen kalde det. Det er, fordi vi også har overvejelsen om, at det kan være vanskeligt nok derude, det kan være vanskeligt at skaffe tilstrækkelige kreditforeningslån, osv.

Men det er ikke bare det, det er lige så meget det, at den rentabilitet, den effektivitet, der er i det her, er begrænset, og det bliver man nødt til at erkende. Solvarme er en ganske overordentlig fin ting, og hvis man tænker den rigtig og i sammenhæng, har den også nogle balancer og nogle økonomier og nogle fortrængningspriser. Altså det koster reelt med solfangere på den måde vel i gennemsnit 5.000 kr. for en CO₂-ton.

De penge, man kunne bruge i offentligt regi til at skaffe den CO₂-reduktion, kan bruges langt bedre, langt mere effektivt med langt mere miljømæssigt købmandsskab, som vi normalt udtrykker det. Det er lidt på samme måde, som når vi en gang imellem siger, at fortrængning af CO₂ er lige god, hvad enten den er i Brædstrup, Peking eller i Bagsværd. På samme måde skal vi også bruge solvarmen effektivt dér, hvor den kan være effektiv.

Der vil nok være nogle, der trækker lidt på smilebåndet, når jeg tager et enkelt eksempel frem fra Marstal, også fra Ærøskøbing, hvor man i dag har verdens største solfanger på nu 9.000 kvadratmeter og faktiske ambitioner om at få den til at være 40.000 kvadratmeter. Men det hænger sammen med, at de jo laver forsøg med lagring, og der skal lagring til i en vis grad, for at solvarme kan blive fornuftig. Men lagringen skal være i en målestok og en størrelsesorden, så den rent investeringsmæssigt hænger sammen. Det er altså ikke småtanke, vi taler om; det er virkelig store lagringer. Vi er ikke i tvivl om, at det kan fungere, og at det kan løses.

Det andet eksempel er nabobyen 12 km væk, som nu i en ruf har lavet 5.000 kvadratmeter. De laver 5.000 kvadratmeter også med lagring, og så gør de noget andet samtidig. Deres halmvarmeværk, som på et tidligt tidspunkt i dets historie gik konkurs og havde store vanskeligheder, kom op at køre igen. Dér lukker de ned tre måneder om sommeren, bruger det samme personale, de samme ressourcer, de samme mennesker til at vedligeholde det. Det, der er vanskeligt i et halmværk, er nemlig den megen vedligeholdelse, meget rengøring, meget optimering af det, som skal foregå en gang om året. Det giver en fornuftig økonomisk balance. Det giver et godt afkast.

Solvarme er ganske glimrende. Vi er bare nødt til, hver gang vi bruger en offentlig krone, at spekulere meget i effekten. Vi har bundet os med mere eller mindre tro og begejstring til nogle CO₂-mål, som 160 lande mere eller mindre har pålagt hinanden, og det ruller; det er målet, og det er sådan.

Vi har nogle bekymringer, der kunne tyde på at være rigtige: Vi skal altså reducere CO₂. Det har vi en enighed om. Men vi skal have flest mulige CO₂-reduceringer for hver eneste krone, vi investerer i denne her sammenhæng, og små anlæg er i den sammenhæng stadig væk ikke særlig rentable. De er i hvert fald ikke værd at putte offentlige kroner i. De kunne være brugt i